

Τράπεζα Θεμάτων Ιστορία Β' Λυκείου

GI_V_IST_0_13688

ΟΜΑΔΑ Α**ΘΕΜΑ 1****1.α.**

(1) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

A	B
1. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους	α. Ηράκλειος
2. Μεγάλη Χάρτα της Ελλάδος	β. Αδαμάντιος Κοραής
3. Αυτοκρατορία της Νίκαιας	γ. Αλέξιος Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος
4. Ανάκτηση του Τιμίου Σταυρού	δ. Βασίλειος Β΄ Μακεδών
5. Μετακένωση	ε. Ιωάννης Βατάτζης
	στ. Ρήγας Βελεστινλής
	ζ. Αλέξιος Α΄ Κομνηνός

Απάντηση (1-γ, 2-στ, 3-ε, 4-α, 5-β)

2) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα, αρχίζοντας από τα αρχαιότερα:

1. Διανομή της Ρωμανίας
2. Εμφάνιση του Ισλάμ
3. Οριστικό Σχίσμα Εκκλησιών
4. Ανακάλυψη της Αμερικής από τον Κολόμβο
5. Ειρήνη της Αυγούστας

(μονάδες 5)

Απάντηση: 1. Εμφάνιση του Ισλάμ (613), 2. Οριστικό Σχίσμα Εκκλησιών (1054), 3. Διανομή της Ρωμανίας (1204), 4. Ανακάλυψη της Αμερικής από τον Κολόμβο (1492), 5. Ειρήνη της Αυγούστας (1555).

1.β. Να εξηγήσετε τη σημασία των ακόλουθων ιστορικών όρων: σκλαβηνίες, φυσιοκράτες.

(μονάδες 8+7=15)

Σκλαβηνίες: Όταν οι Σλάβοι εγκαταστάθηκαν μόνιμα σε εδάφη της σημερινής Ελλάδας δημιούργησαν τις λεγόμενες σκλαβηνίες, που ήταν νησίδες σλαβικού πληθυσμού, σκορπισμένες ανάμεσα στους ντόπιους.

(η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 13 του σχολικού βιβλίου)

φυσιοκράτες: Εναντίον της οικονομικής αυτής αντίληψης του μερκαντισμού στρέφονται οι οικονομολόγοι που ονομάζονται *φυσιοκράτες* και οι οπαδοί της φιλελεύθερης οικονομίας. Σύμφωνα με τους φυσιοκράτες, που θεωρούσαν τη γεωργία ως βασική πηγή πλούτου, έπρεπε να εφαρμοστούν και στην οικονομία οι νόμοι της φύσης, που δεν εμποδίζουν την ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα. Οι σπουδαιότεροι φυσιοκράτες ήταν ο Κεναί (1694-1774), ο Γκουρναί (1712-1759) και Ο Τυργκό (1727-1781). Είναι φανερό ότι ο αγροτικός χαρακτήρας της γαλλικής οικονομίας επηρέασε τους Γάλλους αυτούς οικονομολόγους στη διαμόρφωση της οικονομικής τους αντίληψης.

(η απάντηση βρίσκεται στη σελ. 170 του σχολικού βιβλίου)

ΘΕΜΑ 2

2.α Να εξηγήσετε τον ρόλο των προνοιάρων στον βυζαντινό στρατό.

(μονάδες 12)

Στα χρόνια των Κομνηνών ο βυζαντινός στρατός δεν αποτελούνταν μόνο από μισθοφόρους αλλά κυρίως από προνοιάρους. Έτσι ονομάστηκαν οι στρατιωτικοί στους οποίους ο αυτοκράτορας παραχωρούσε αγροτικές εκτάσεις ή το δικαίωμα είσπραξης φόρων, με αντάλλαγμα την παροχή στρατιωτικής υπηρεσίας. Οι παροχές αυτές ονομάζονταν πρόνοιες, δεν αποτελούσαν ιδιοκτησία του προνοιαρίου αλλά του κράτους και επομένως ούτε μεταβιβάζονταν ούτε κληρονομούνταν.

Οι προνοιάριοι ήταν έφιπποι πολεμιστές, που συμμετείχαν στον πόλεμο επικεφαλής ομάδας, που η αριθμητική της δύναμη ήταν ανάλογη με την έκταση της πρόνοιας που τους είχε παραχωρηθεί.

Ο θεσμός της πρόνοιας παρουσιάζει κάποιες ομοιότητες με θεσμούς της φεουδαρχίας. Αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να γίνει λόγος για ταύτιση των δύο συστημάτων.

Στα χρόνια των Κομνηνών ο στρατός έγινε η κυρίαρχη τάξη στο Βυζάντιο και ζούσε εις βάρος του εξαθλιωμένου πληθυσμού. Γι' αυτό και πολλοί έσπευδαν να καταταγούν στο στρατό σε αντίθεση με παλαιότερες εποχές, που τον απέφευγαν και προτιμούσαν άλλα επαγγέλματα.

(Η απάντηση στις σελίδες 55-56 του σχολικού βιβλίου)

2.β. Ποιες ήταν οι συνέπειες της εξάπλωσης του Καλβινισμού στη Γαλλία;
(μονάδες 13)

Μια οργανωμένη και σημαντική μεταρρυθμιστική προσπάθεια ήταν εκείνη που οργανώθηκε στη Γενεύη της Ελβετίας από τον Ιωάννη Καλβίνο (1509-1564). Ο Καλβινισμός διαδόθηκε κυρίως στη Γαλλία, στις Κάτω Χώρες, στην Ελβετία και στη Σκωτία. Συνάντησε όμως σφοδρή αντίδραση από τους ηγεμόνες των δύο πρώτων χωρών, οι οποίοι τον θεωρούσαν διασπαστικό στοιχείο. Μάλιστα οι βασιλείς της Γαλλίας, στην προσπάθειά τους να δημιουργήσουν ένα απόλυτα συγκεντρωτικό κράτος και να ανυψώσουν το γόητρο της χώρας στον ευρωπαϊκό χώρο, στράφηκαν με ιδιαίτερη βιαιότητα εναντίον των Ουγενότων, των Γάλλων καλβινιστών, με αποκορύφωμα τη σφαγή 2.000 ανθρώπων στο Παρίσι τη Νύχτα του Αγίου Βαρθολομαίου (24 Α υ γ ο ύ σ τ ο υ 1572). Η νύχτα εκείνη αποτέλεσε την τραγικότερη σελίδα της ιστορίας των θρησκευτικών πολέμων στη Γαλλία.
(Η απάντηση βρίσκεται στις σελίδες 130-131 του σχολικού βιβλίου)

Επιμέλεια: Χαιρέτη Αγγελική